

CIRKUSZI AKROBATIKA

Alaputatási és szakmódszertani periodika

West-Sooby Anna: A 27/1998-as MKM rendelet*

Előzmények a szakmai irodalomban

A törvényi szabályozás kérdéskörében az első komoly tanulmány Magyarországon 2005-ben jelent meg *A modern cirkusz a jogtudomány nézőpontjából*¹ címmel, melynek szerzője, Mészáros Ádám Miklós. Amennyire a nem-jogászai képzettségű olvasó ezt meg tudja ítélni, a dolgozat példaadó alaposággal, igényesen összeállított jegyzetapparátussal és irodalommal, imponáló logikával vázolja fel a cirkuszra vonatkozó jogi szabályozás rendszerét. Az oktatás szempontjai azonban csak érintőlegesen kerülnek a látóterébe, például az állatidomítással, szakképzéssel, kollégiumi cirkuszlátogatással kapcsolatosan.

A közelebbi témánk elméleti és gyakorlati szakértője Murainé Szakáts Ildikó: *A magyar artistaképzés jogszabályi háttere* c. cikksorozata a *Cirkuszi akrobatika* legelső lapszámától kezdődően² tizenkét részben jelent meg. Valamennyi tanulmány szövegét átvizsgálva, egyetlen találatot sem dob ki az „alapfokú művészet” keresőszó futtatása, itt tehát csak a különböző szakképzési vonatkozásokat ismertette és elemezte a szerző.

A magyarországi artistaképzés fejlesztési koncepciója c. vitaanyagnak szánt két részes írása első felében³ viszont új momentumként felvetődik, hogy: „szükség van olyan képzési rendszer felépítésére, amely már az 1. osztálytól elérhető a gyermekek számára, és nem jelent elviselhetetlen anyagi terhet a szülőknek. Megoldás erre az artistaművészetnek az alapfokú művészetoktatásba történő beemeltetése, minősített intézményként a normatív finanszírozás keretei közé”.

A vitaanyag második részében⁴ Murainé az elképzelése szerinti teljes képzési rendszert a következőképpen vázolja fel: 1./ előkészítő az 5.-7. életévben játékos tornával, 2./ a 7-18 éves korosztály számára (2+4+6 éves szakaszokkal) alapfokú művészetoktatás, 3./ középfokú szakképzés a 10.-18. év közötti időszakra, 4./ felsőfokú képzés. A struktúra felépítése megfelelőnek tűnik, bizonyos felmerülő problémákra például megoldást kínálhat az évfolyamok közötti átfedési lehetőségre történő utalás.⁶

Az aktivistái bevonásával a McTEKA Alapítvány, mint a jelen e-periodika (www.cirkusziakrobatika.hu) kiadója igyekszik nyomon követni a megjelent publikációk sorsát, ám úgy találtuk, hogy Murainé vitaindítója nem indikált számottevő nyilvános disputát. Cikkemmel szeretném a szellemi erőfeszítések fókuszába állítani a vonatkozó rendeletet, aminek gyakorlati haszna, hogy az ismertetés előkészítésül szolgálhat a jogszabálymódosítási eljárás kezdeményezéséhez.

A rendelet

A „27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról” című jogszabály a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény felhatalmazása alapján készült. Az első négy paragrafus az általános intézményi eligazításokat adja meg, és utal a két mellékletre. Ezek az alapfokú művészetoktatás követelményeit és tantervi programját részletezik. Az első rész az általános rendelkezéseket tartalmazza, a következő alfejezetekkel: A követelmény szerepe a művészetoktatás tartalmi szabályozásában; Irányelvek; Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében; Az alapfokú művészetoktatás követelményrendszerének értelmezése.

A bevezető szövegállományban csak általános direktívák szerepelnek, ezért voltaképpen mindössze annyi változtatás lenne szükséges, hogy minden egyes előfordulási helyen ki kell bővíteni az „artistaművészet” kiegészítéssel a felsorolásban szereplő művészeti ágakat. Nézzünk egy példát: „az alapfokú művészetoktatási intézmény a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a színművészet és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó és önkifejező

képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását". Ennél, és természetesen a további valamennyi hasonló részben a „bábművészet” mondatemlő mögé egyszerűen beilleszthetjük az „artistaművészet” kifejezést. Az ártírt szöveget végigolvasva jól megállapítható, hogy ez ellen a módosítás ellen nem merülhet fel sem formai, sem tartalmi kifogás.

A Mellékletek taglalják művészeti ágankénti felsorolásban a speciális szabályozást (zene, tánc, képző- és ipar-, színház- és bábművészet). Ez egy hatalmas anyag, valamennyi tanszakra vonatkozó részletes felsorolásban. Az artistaművészet esetében is megadandó az oktatás célrendszere és funkciói, kidolgozandó a képzés struktúrája, évfolyamonként meghatározandók a célok, feladatok, szakmai és vizsgakövetelmények, az értékelés módja. Gyakorlatilag egy teljes tantervet kell összeállítani, amelynek alapját nyilvánvalóan az Állami Artistaképző Intézetben kidolgozott Pedagógiai Program képezheti. Miután az elmúlt időszakban a McTEKA aktivistájaként, mint az oktatásszervezési ügyek referense elkészítettem a jogszabály-módosítási tervezetet, azt a tágabb nyilvánosság előtti vitára kívánjuk bocsátani az előkészítő egyeztetéseket követően.

-----
* http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800027.MKM

¹ Mészáros Ádám Miklós: A modern cirkusz a jogtudomány nézőpontjából In: H. Orlóci Edit (szerk.): Cirkusz és tudomány Jászóveg Műhely Kiadó 2005. A terjedelmi korlátok miatt a kötetben a pályázatra benyújtott anyagnak egy nagyon erősen lerövidített változata jelenhetett csak meg. Az eredeti teljes szöveg a McTEKA archívumában hozzáférhető.

² <http://epa.oszk.hu/01400/01461/00001/muraineszakats.htm>

³ http://epa.oszk.hu/01400/01461/00014/EPA-01461_2011_4_muraine.htm

⁴ http://epa.oszk.hu/01400/01461/00015/pdf/EPA01461_cirkuszi_akrobatika_2012_01_04_muraine.pdf

⁵ Lásd: a *Cirkuszi akrobatika és iskolai testnevelés c.* cikksorozatát http://epa.oszk.hu/01400/01461/00025/pdf/EPA01461_cirkuszi_akrobatika_2014_03_02.pdf

⁶ Precedensként a táncművészképzési gyakorlat szolgál.

megjelenik minden negyedévben